

Architectuurwandeling

Van Tuyllpark en Dutch Innovation Park

Dit is de plek.

RR-halte Van Tuyllpark Zoetermeer

3,5 km

Foto: Kees van den Burg

1979 demonstratie Zwemvierdaagse duikersteam

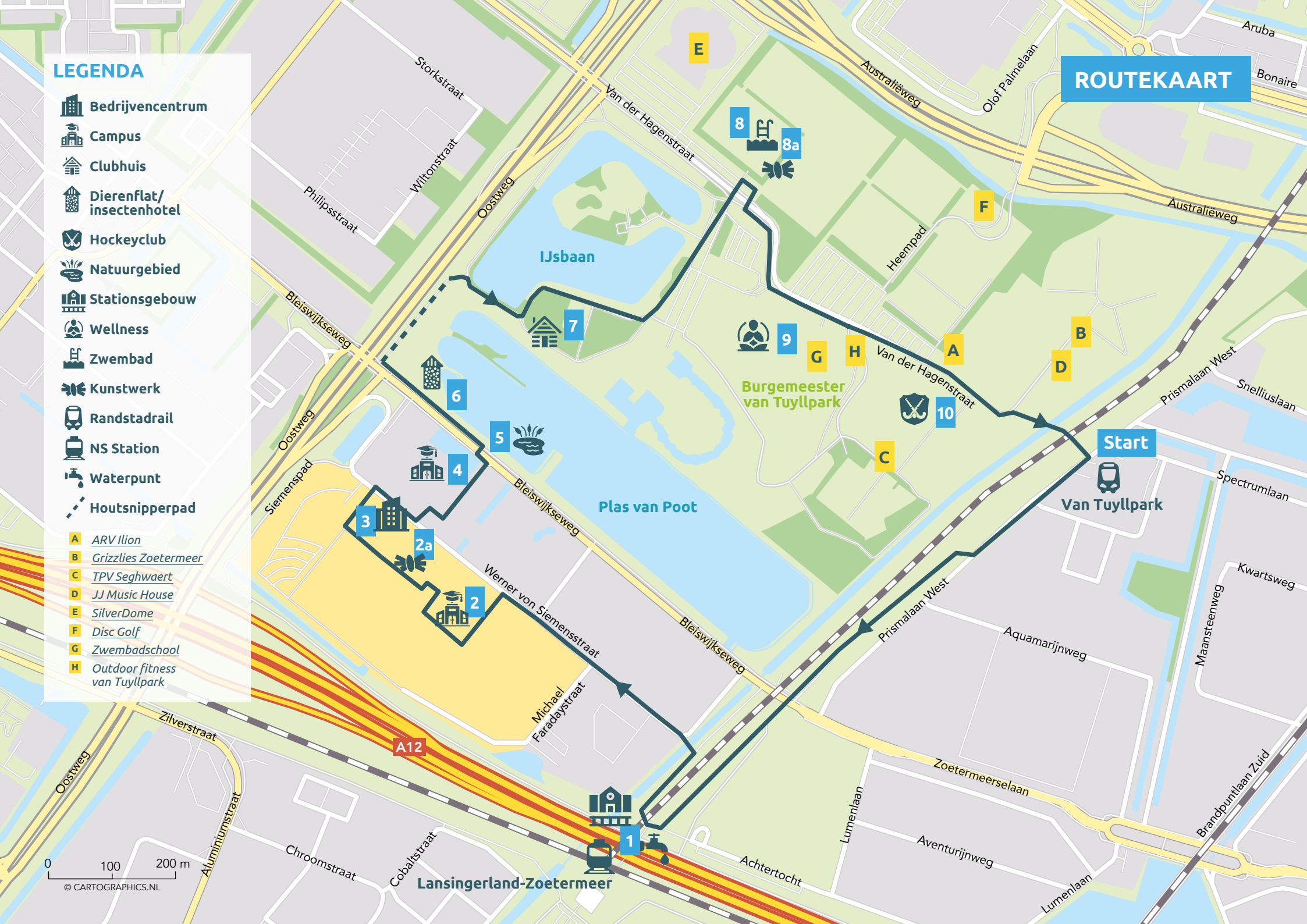

LEGENDA

- Bedrijvencentrum
- Campus
- Clubhuis
- Dierenflat/
insectenhotel
- Hockeyclub
- Natuurgebied
- Stationsgebouw
- Wellness
- Zwembad
- Kunstwerk
- Randstadrail
- NS Station
- Waterpunt
- Houtsnipperpad

- A** ARV Ilion
- B** Grizzlies Zoetermeer
- C** TPV Seghwaert
- D** JJ Music House
- E** SilverDome
- F** Disc Golf
- G** Zwembadschool
- H** Outdoor fitness
van Tuylpark

ROUTEKAART

0 100 200 m

© CARTOGRAPHICS.NL

Lansingerland-Zoetermeer

Recreëren, werken, leren en innoveren

Een royaal sportpark en (internationale) bedrijven én een heus campusgebied met beroepsopleidingen in de toegepaste ICT vind je op deze route.

Wandel vanaf de Zoetermeerse tramhalte Van Tuyllpark óf vanaf NS treinstation Lansingerland met de richting van de klok mee. Ontdek het 'zwevende' perronniveau over de snelweg A12, het Dutch Innovation Park vol innovatie, de natuurparel Plas van Poot én het ruim 60 jaar jonge burgemeester Van Tuyllpark.

Het Van Tuyll sportpark werd eind jaren 1960 aangelegd en vele inwoners van Zoetermeer koesteren herinneringen aan openluchtzwembad het Keerpunt én aan voetbalvereniging D.S.O. (nu in Oosterheem). Nog altijd is dit dé plek voor veel sportverenigingen én steeds meer voor festivals in Zoetermeer. Je vindt hier: Atletiekvereniging Ilion (A), Mixed Hockeyclub Zoetermeer (10), Honkbalvereniging Grizzlies (B) en Tennisvereniging Seghwaert (C).

De oudste scoutinggroep van Zoetermeer John Mc Cormick (JMC) (6) is hier te vinden. Het houten clubhuis de 'Chute' ligt aan een flinke vijver die bij strenge winters fungeert als natuurijsbaan. Wat verstopt aan de Van der Hagenstraat ligt het muziekcentrum JJ Music House (D). Grenzend aan het Van Tuyllpark vinden we evenementen-ijsshal Silverdome (E) met onder andere curlingbanen én ook de Discgolfclub (F). Op de plek van het 'al oude Keerpunt' is zwemschool Fresh (G) en ernaast ligt Outdoor Fitness van Tuyllpark (H). Nieuwkomers in het gebied: zwembad De Watergeus (8) én de ontwikkeling van Sweet Lake Wellness (9).

1 **STATION LANSINGERLAND**
■ Laan van Mathenesse (Spoorpad), Achtertocht ■ Team V Architectuur (Jeroen van Schooten) en Arcadis Architecten (Beate Vlaanderen) ■ opdrachtgever Gemeente Zoetermeer namens MRDH, Gemeenschappelijke regeling Bleizo en Prorail ■ 2016-2020

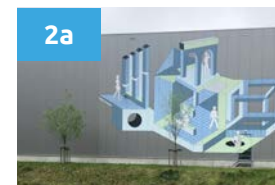
Station Lansingerland-Zoetermeer is een 'laan op hoogte'. Het bestaat uit een groen viaduct van ruim 40 meter breed en 190 meter lang. Het brugdek functioneert als lightrail-halte en als traverse voor voetgangers en fietsers over de A12 en het treintraject Den Haag -Gouda. De hekwerken rond het dek zijn uitgevoerd in een haarscherp takkenpatroon van zeer hoge sterkte beton, dat speciaal voor dit project is ontworpen. Royale trappen, een hellingbaan en liften verbinden de verhoogde laan en het eronder gelegen treinstation. De wachruimtes zijn hoog en hebben houten plafonds met verspringende LED-verlichting. Heldere lijnen en doorzichten zorgen ervoor dat gebruikers snel en op een logische manier hun bestemmingen bereiken. In het ontwerp is rekening gehouden met uitbreiding: denk aan een kiosk én met groei: denk aan een lightrail-verbinding met Rotterdam. Meestal geeft de stedelijke context richting aan het architectonisch ontwerp. Niet bij station Lansingerland-Zoetermeer: hier geeft het ontwerp richting aan de context. Dit gebouw is gewaardeerd met de Gemma Smid Architectuurprijs in 2020.

2 **DUTCH INNOVATION PARK**
■ Werner van Siemensstraat 1
Welkom op dé mbo- en hbo-innovatiecampus gericht op IT. Een inspirerend en uniek ecosysteem in de Randstad waar onderwijs, ondernemen, onderzoeken en overheid samenkomen op één plek. Studenten (mbo en hbo) werken samen met bedrijven en instellingen aan toegepaste innovaties rond onder meer cybersecurity, smart mobility, eHealth en big data. Deze business driven regiocampus stimuleert en faciliteert ontmoeten, open innoveren en een leven lang ontwikkelen.

STATION LANSINGERLAND
■ Laan van Mathenesse (Spoorpad), Achtertocht ■ Team V Architectuur (Jeroen van Schooten) en Arcadis Architecten (Beate Vlaanderen) ■ opdrachtgever Gemeente Zoetermeer namens MRDH, Gemeenschappelijke regeling Bleizo en Prorail ■ 2016-2020

Het Park is de thuisbasis voor verschillende (inter)nationale bedrijven en instellingen, waaronder Infinity IT, Kennisnet, TKH Security en Lamboo Medical – allemaal digitale vernieuwers die zich inzetten voor de maatschappij. De Dutch Innovation Community is de verbindende factor binnen het Dutch Innovation Park. Inmiddels werken meer dan 75 bedrijven en instellingen van binnen en buiten Zoetermeer in de community samen aan toegepaste innovaties. Centrale ontmoetingsplek op deze campus is de 'TBrasserie' en in haar verlengde de campus het tuinpark ontworpen door CH & Partners Stedenbouw en Landschap. Het bestaat uit een waterpartij en vier groene hoven met elk een eigen karakter. In de toekomst wordt de Werner von Siemensstraat dé innovatieboulevard van het Dutch Innovation Park. [Film Dutch Innovation Park.](#)

2a **BETOVEREND LANDSCHAP, MURAL** ■ Frédérique Idája van Tilborg ■ 2024

De technologie hier op de Campus berust op wiskunde. Ook de Haagse kunstenaar en graficus M.C. Escher hield van ruimtelijke wiskunde en zo is Van Tilborg! in het fantasielandschap vol optische illusies in zachte groenen en blauwen kunnen individuen elkaar ontmoeten om elkaar te inspireren.

3 **BEDRIJVENCENTRUM SIEMENS** ■ Werner van Siemensstraat 1 | 49
■ Gunter Standke, Roland Dieterle ■ 1989-1990
meewerkend Nederlands

architectenbureau Spruit, De Jong, Heringa ■ Nieuwbouw Siemens Nederland B.V. ■ Michael Faradaystraat 6
De Duitse architecten Standke en Dieterle ontwierpen een bedrijvenpark met 10 losse gebouwen. Onderdeel hiervan zijn vier kantoorpaviljoens met het karakteristieke ronde bedrijfsrestaurant, een icoon voor het bedrijf Siemens. Alle gebouwen zijn uitgevoerd als staalconstructie, bekleed met zilverkleurige geprofileerde aluminium gevelplaten en voorzien van elegante stalen vluchtbalkons en spiltrappen. De 'restauranttoren' is opvallend gelegen langs de snelweg

en biedt ook ruimte aan een opleidingsinstituut. Jarenlang was dit niet het enige opvallende aan het bedrijvencomplex dat haar ronde vormen heeft naar analogie van het ontwerp door Richard Meier voor hoofdkantoor Siemens in München. Een 85 meter hoge windmolen was de eyecatcher! Het was jarenlang de hoogste windturbine van Nederland. De molen leverde schone energie aan het bedrijf. De nieuwbouw van 5.500 m² geopend in 2023, is een energieneutraal bedrijfspand waarvoor puin van het oude pand gediend heeft als fundering.

4 **DUTCH INNOVATION FACTORY**
■ Bleiswijkseweg 37^E ■
Architectenbureau Op ten
Noort-Blijdenstein ■ 1965 ■
Architectenbureau Becka-Von
Wilsum ■ 1998 ■ Barcode
Architects ■ 2014

In 1950 opende Koninklijke Brinkers Margarinefabriek BV in de huidige Dorpsstraat van boterdorp Zoetermeer. De fabriek moest in 1966 uit het oude centrum van het snelgroeierende Zoetermeer verdwijnen. Een nieuw fabrieksgebouw ontworpen door architecten van Op ten Noort-Blijdenstein. Het werd gebouwd aan de Bleiswijkseweg op industrieterrein Brinkhage net buiten de dorpskern. Hier ging de margarinefabriek in 1968 in productie. Tot 1998 is het op deze plek in bedrijf geweest. [Film Zoetermeer boterdorp Omroep West.](#)

Daarna verhuurde Brinkers het eerst zelf als ICT verzamel-bedrijfsgebouw 'booming business' en verkocht daarna 'de oude fabriek' aan een belegger. Deze transformeerde het gebouw met de architecten Becka-Van Wilsum en later met Barcode Architects van fabriekshal tot kantoren met totale oppervlakte van 13.500 m². De gevels werden voorzien van een botergeel uiterlijk. Zowel aan de gevel als in het interieur bleven de karakteristieke staalconstructies zowel binnen als buiten dominant zichtbaar. Opvallend in de voorgevel is de grijze stalen hellingbaan die de toegang vormt tot een open atrium met een ontmoetingsfunctie voor de gebruikers van het gebouw. De huidige eigenaar van het gebouwencomplex richt zich vooral op ICT- en kennisbedrijven, onderwijsinstellingen (De Haagse Hogeschool) en startende ondernemingen. [Film gebouw Dutch Innovation Factory.](#)

5 **NATUURPAREL PLAS VAN POOT**
■ Bleiswijkseweg - Van Tuylpark
Ontstaan als zandwinplas in 1935 omdat er zand nodig was voor de

aanleg van Rijksweg 12 (A12). De eigenaar van de plas en de gronden die er interessante plannen voor had, analoog aan de recreatieplas 'Wilgenplas' te Schiebroek in de jaren 1930, was Arie Poot. Hij kocht de 'ontgraven bouwput' van de 'Amsterdamse Ballast maatschappij' in 1943. In 1947 had hij toestemming om er een huis te laten bouwen. Net als de woonhuizen aan Bleiswijkseweg (92-98). Dit huis werd in 2015 afgebroken en is herbouwd tot een rietgedekt landhuis met erin nog een gebrandschilderd glas-in-lood uit het vorige huis. De toenmalige eigenaar Klaas Hagoort verkocht plas en grond aan Brinkers Margarine Fabrieken NV in 1967. Deze zijn op 14 november 2005 in handen van de gemeente Zoetermeer gekomen. Als natuurplel is het een uniek stukje natuurgebied in Zoetermeer met een kolonie reigers, een kolonie aalscholvers en belangrijk als foerageergebied voor vleermuizen. Klik [hier](#) voor artikel over de geschiedenis van de Plas van Poot.

6 **DIERENFLAT PLAS VAN POOT**
■ Bleiswijkseweg

De dierenflat heeft de typische vorm van een hooiberg. Vier palen met een dak. De flat is gemaakt van hergebruikte en natuurlijke materialen. Tussen de palen zijn drie verschillende verdiepingen ingevuld met diverse materialen voor diverse soorten zoogdieren, vogels en insecten. Herken je het stro, de (vergane) pallets en in de zijwanden kleinere insectenhôtels gemaakt samen met schoolkinderen? Het dak en de torenkamer, een kerkuilenkast, zijn geschikt voor weer andere diersoorten. Het dak van de vleermuizenzolder is overhellend gemaakt, zodat de vleermuizen rustig kunnen vertrekken. De uilen zullen ze niet uit de uitvliegopening kunnen plukken. Als vleermuizen eenmaal vliegen zijn ze wendbaarder en sneller dan uilen!

7 **CLUBHUIS DE CHUTE** ■
VAN DER HAGENSTRAAT 5A
■ HANS VAN LEEUWEN,
HOUTEN ZELFBOW ■ 1999
Op 15 januari 2000 werd het nieuwe clubhuis geopend.

Het is gebouwd met vereende krachten van vrijwilligers betrokken bij scoutinggroep John Mc Cormick. Eerder stond er een clubhuis op de plek van het huidige Silverdome. Hans van Leeuwen was de voorzitter van de (zelf-)bouwcommissie en de ontwerper van de nieuwbouw. Voor fundering en dakconstructie werd samengewerkt met een aannemer uit Moerkapelle. Het is gebouwd in een houtskeletbouw met Zweedse logs en dat betekent dat alle dragende balken en constructies van hout zijn. Het clubhuis heeft een pagodedak gekregen in de vorm van een parachute en heeft een voorportaal als entree. Geel (kozijnen) en Falu(n)rood (Zweeds) zijn de kleuren die scoutinggroep, toen nog 'de Nicolaasgroep', in 1946 al kreeg. Later in 1972 werd de naam John Mc Cormick. Het is de oudste scoutinggroep van Zoetermeer. Links van het gebouw staat een sequoia (reuzenboom), een gift van de leverancier van de Zweedse logs. [Januari 2025 bestaat het clubhuis 25 jaar!](#)

8 **ZWEMBAD DE WATERGEUS**
■ Van der Hagenstraat 25 ■
VenhoevenCS Architecten
■ project architect: Jos-Willem
van Oorschot ■ 2019-2024
VenhoevenCS heeft zich voor dit

ontwerp laten inspireren door de 'Onsen', een traditioneel Japans badhuis met warm water afkomstig van een geiser. Het zwembad is ontworpen als een houten paviljoen in de natuur. De glazen openingen in het houten dak en de gevel laten veel licht binnen en versterken de relatie tussen de zwembaden en de groene omgeving. Tijdens warme zomerdagen kan de gevel van de recreatiebaden worden geopend. Zo ontstaat er een doorgang naar de ligweide. 's Winters blijft het buitengevoel door dakramen. Het 'watercentrum' is vooral bedoeld voor recreatie en beschikt over diverse recreatieve elementen, zoals een grote glijbaan, een whirlpool en een watervalgrot. Het omvat ook een

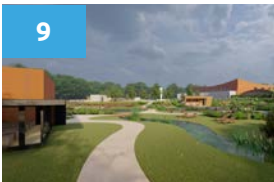
wedstrijdbad met acht banen en een zwembad met een beweegbare bodem. Dit doelgroepen bad wordt gebruikt voor zwemlessen of aqua gym. Op de tweede verdieping is een restaurant met uitzicht op alle drie de zwembaden én een tribune voor 200 toeschouwers. Met een dakterras aan de zonzijde van de straat is het restaurant een uitnodigende plek voor voorbijgangers. VenHoevenCS realiseerde tussen 2018 en 2020 in Zoetermeer Gymworld, winnaar van de Zoetermeerse Gemma Smid publieksprijs in 2020.

8a

4M ■ Marcel Smink ■ Van der Hagenstraat 25
■ 2024

Drie gestapelde zee blauwe robotachtige figuren in verschillende houdingen. Duiken? Zwemmen? Schaatsen? Het zijn allemaal sporten die plaatsvinden in het burgemeester Van Tuylpark. 4M: staat voor '4 meter onder NAP'. Reden genoeg om te (leren) zwemmen in Zoetermeer.

9

SWEET LAKE WELLNESS ■
Pellikaan i.s.m. RuimteMakers
Architecten ■ Van der
Hagenstraat ■ 2022-heden

Het Sweet Lake Wellness wordt een compleet wellness centrum.

Aan de van der Hagenstraat wordt nog een groene wal toegevoegd waardoor je naar binnen gaat. Het patroon op de geprefabriceerde betongewel combineert een oosters en een westers symbool van geluk. Het westerse symbool: het klavertje vier. Het oosterse: de lotusbloem.

10

CLUBHUIS MIXED
HOCKEYCLUB ZOETERMEER
■ KVDK Architecten ■ Van
der Hagenstraat 19 ■ 2016

Het heeft een groot zadeldak met een ruim overstek. Het zo

gevormde 'paviljoen' heeft grote raampartijen en een verhoogde ligging waardoor vanuit het clubhuis de sportvelden goed zichtbaar zijn. Onder het overstek is een tribune aangelegd met zicht op het hoofdveld met blauw gras. De open kopgevel aan de zuidwestzijde sluit aan op een serie terrassen. De kleedkamers zijn in een half verdiepte kelder ondergebracht. Daarboven zijn de instructieruimten en de keukenfaciliteiten te vinden, die aansluiten op de grote hoge centrale ontmoetingsruimte van de hockeyclub. Het dak van die ruimte wordt gedragen door een reeks houten spanten. Hierdoor is een royale en flexibele ruimte ontstaan. Licht gekleurd metselwerk en stevige houten puien geven het thuis voor de Zoetermeerse hockeyers een robuuste uitstraling. In 2016 won het gebouw Gemma Smid architectuur publieksprijs. Een mooie opsteker voor KVDK architecten uit Noordwijk.

KUNST OP DE ROUTE

Meer informatie vinden over kunst in de openbare ruimte op deze route kan via <https://zoetermeer.kunstwacht.nl/>

10.000 stappen zetten?

Dit is de plek.

Uitgave **Bureau Citymarketing Zoetermeer, 2024** ■ Tekst en illustraties **klein jantje schrijfwerk** ■ Vormgeving **so mine design** ■ Cartografie **Cartographics** ■ Fotografie **Dick Valentijn, Alex Berendsen, Simone Langeveld, websites Architectenbureaus, Geheugen van Zoetermeer**

